

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 455. Qualiter pignus constituatur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](#)

capitum in locum demortuorum. Muller. l. c. Lauterb. l. c. §. 28. Nec interest, sive dicta renovatio seu subrogatio facta ex factu priorum capitum, sive aliquende. Quamvis quae nascuntur ex prioribus capitibus, non tam jure renovationis quam accessionis obligentur in speciali hypotheca, ut Lauterb. de quo paulo post. Sic in taberna, dum haec oppignoratur, simul merces omnes generaliter obligatae censerunt; non tamen praeceps illæ, quæ tempore opignorationis erant in ea, sed & illæ, quæ illis distractis substituta deinceps sunt, & in ea tempore mortis debitoris, vel dum pignus persequitur creditor, reperiuntur in ea; cum eadem sit taberna & tabernæ hypotheca, licet merces mutata sint, l. 122. §. 1. ff. de V. O. & contrahentes in constitutione tabernæ pro hypotheca ad hanc affidiam mercium commutationem respxisse videantur. Bachov. de pign. l. 2. c. 5. n. 2. & 3. Lauterb. l. c. & DD. ad legem penult. ff. b. t. Num verò veniat nomine immobilium, dum in iis tantum constituitur talis hypotheca, vide apud Bachov. de pignor. l. 1. c. 6. n. 5. & Merlin. l. c. quest. 49. ad quos remittit Lauterb.

2. Resp. secundo: In hypotheca magis strictè speciali veniunt etiam res, quæ rationem pertinentia & accessionis habent, ita ut ejus partem faciant. Lauterb. ad ff. de pignor. §. 30. Hinc dum oppignoratur mancipium, non oppignoratur peculum illius, utpote quod est quid separatum ab eo, dependens à libera voluntate domini, l. 1. §. 1. ff. b. t. E contra, dum oppignoratur præmium, videntur simul oppignorari mancipia illi adscripta; cum sint veluti pars illius; vide Lauterb. cit. §. 30. in fin. Sic oppignorato à domino proprietatis fundo, accedens quoque postmodum ususfructus oppignoratus censemtur, l. 18. §. 1. de pignor. act. Balduin. tr. de pignor. c. 10. Mull. l. c. lit. e. Non verò è contra dum oppignorato ususfructu, accedit proprietas, hæc quoque oppignorata censemtur, cum proprietas sit res principalis, non accessoria. Bachov. l. c. c. 10. n. 1. Lauterb. §. 31. Sic quæ dein per alluvionem accidunt fundo oppignorato, oppignorata quoque sunt. Lauterb. ibid. Muller. l. c. lit. d. quia quod taliter fundo adjicitur, pars ejus esse censemtur, §. 20. Inst. de rer. divisi. Non verò si debitor emeret vel alio modo acquirere fundi ex parte oppignorati alteram partem non oppignoratam, hæc ipso oppignorata censembitur. Lauterb. cit. §. 31. in fin. cum Bachov. l. c. eò quod, ut idem, pars illa empta non sit pars partis obligatae, sed totius, quod non est obligatum.

3. Resp. tertio: In tali speciali hypotheca comprehenduntur quoque ea, quæ ex re specialiter obligata nascuntur ob conjunctionem & consequentiam, quæ suum principale consequuntur, et si eorum nulla facta est mentio, v.g. fructus l. 3. C. in quib. caus. pign. tacit. l. 26. §. ult. l. 29. §. 1. ff. de pign. Muller. l. c. lit. c. Lauterb. ad ff. b. t. §. 32. non tantum pendentes tempore conventionis, sed & futuri. Lauterb. l. c. remittens ad Merlin. loc. cit. l. 2. qu. 13. à n. 1. & Bachov. tr. eod. l. 2. c. 11. n. 2. ubi etiam ait, se putare, fructus oppignoratos non adeo affici, quod minus iis ad necessitatem familie recte & liberè uti possit debitor oppignoratis. Quibus etiam bona fide consumptis, aut in aliam speciem irreducibilem commutatis, extinguitur illorum hypotheca. Lauterb. cit. §. 22. in fin. remittens ad l. 18. §. 3. ff. de pignor. act. & Merlin. l. 2. q. 53. à n. 22. & à n. 41. Proceduntque hæc non tantum de fructibus naturalibus, sed etiam de industrialibus. Lauterb. l. c. cum Merlin. l. c. à n. 30. contra Negus. de pign. p. 2. memb. 2. n. 27. Idque tam in

hypotheca expressa quam tacita propter identitatem rationis. Merlin. l. c. n. 8. Nexus tamen pignoris non tenebuntur hi fructus, si à tertio, v.g. emptore sati, & apud eundem esse cœperunt; quia jam dominium illorum mutatum. Merlin. l. c. qu. 53. à n. 28. Lauterb. l. c. juxta l. 29. §. 1. ff. b. t. Quod dictum de fructibus, idem dicendum de factu pecoris & partu ancilla verè talis seu propriè mancipii, modò conceptus apud debitorem ejusve heredem, et si apud tertium natus, cit. l. 29. junct. l. 18. §. 2. ff. de pignor. act. Lauterb. l. c. Mull. cit. lit. c. Secus enim est de natis ab iis, qui redempti ab hostibus, interim, dum pretium restituatur, loco pignoris redemptori obligati, l. 8. C. de possim. reversi. Bachov. de pignor. l. 2. c. 10. n. 2. Lauterb.

Quæst. 454. Quænam veniant in hypotheca tacita, seu legali, sive in quibus ea constituantur?

R Esp. in genere: Constitui ea potest, & quandoque constituitur in omnibus alicujus bonis juxta l. 1. C. b. t. l. 6. §. 2. ff. eod. quandoque in una re, aut etiam in pluribus singularibus, pro ut hæc hypotheca dividitur in generalem & specialem juxta dicta supra. In quibus verò rebus in specie respectu diversarum personarum constituantur, totus est de hoc titulus ff. ex quibus cau. pign. vel hypoth. tacit. consti. & dicetur commodius & explicatius, ubi quibus constituantur hæc hypotheca. Illud hæc notwithstanding, quod, cum hæc hypotheca essentialiter à benevoli legislatori voluntate concepta ob singularem debiti & creditoris favorem dependeat, ea tacitè & præsumptivè extendenda non sit ultra illa, in quibus ea constituitur, & ultra personas, pro quibus constituitur per leges, & sic non inducenda alia hypothæ tacita; cum, quod jure singulari & per privilegium in certis tantum casibus concessum, ad alios casus non sit extendendum juxta l. 14. & 15. ff. de LL, vide Lauterb. ad ff. in quibus causis pignus. §. 4.

Quæst. 455. Qualiter pignus constituantur?

1. R Esp. primo: Hypotheca legalis constituitur lege universalis, provinciali statutaria, quin & consuetudine juxta dicta supra, ubi de divisione pignoris. Secundo pignus prætorium iusli & auctoritate Magistratus per immisionem in possessiōnem, vel per pignorum captionem. Tertio pignus privatum testamentarium constituitur ultima voluntate testatoris, non tantum testamento, sed etiam codicilli. Vinnius ad §. Inst. de codicill. Lauterb. ad ff. de pignor. §. 39. dum nimur is, ut legatarius magis cautum sit, se ipsum quasi debitorem facit, ut Struv. b. t. ib. 6. lit. v. res suas reliquias pro pignore constituendo, ut Muller. ad Struv. ibidem, cum in rebus hæreditatis hypothecam constituere non possit, ut Mudæus de pign. ad l. 1. ff. de pignor. n. 9. quam dein hypothecam hæres adeundo hæreditatem ratam habet & confirmat, ut cum Merlin. de pignor. l. 2. tit. 1. qu. 16. & Bachov. tr. eod. l. 1. c. 7. in fine. Lauterb. cit. §. 39. Quartù conventionalis hypotheca constituitur vel per contractum pignoratum, nimur quando de pignore dando nominatum convenit inter creditorem & debitorem, (sive id fiat verbis inter præsentes, sive literis inter absentes, ut Negus. de pignor. p. 3. memb. 1. Muller. l. c. lit. d.) & per traditionem rei possessio in creditorem transfertur; & sic per talen contractum realem constituitur jus in re. Ex quo jure denum immediate nascitur actio pignoratitia. Muller. loc. cit. lit. e. Lauterb. loc. cit. §. 40. vel constituitur per

per nudam conventionem, quae neque est contractus consensualis, ut cum Mude^a, loc. cit. tit. quo mod. hypoth. contrah. num. 3. Lauterb. loc. cit. Arg. §. unsc. Inſt. de obligat. qua ex consens. contra Merlin. l. I. tit. I. quæſt. 6. num. 8. Neque contractus innominatus, ut Lauterb. ibid. Arg. l. 5. ff. de præscript. verb. contra Mantic. de tacit. & ambig. convent. l. II. tit. 2. n. 2. nec pactum legitimum propriæ dictum, sed jure prætorio seu legis privilegio inductum, ut hujusmodi nuda conventione hypotheca & jus in re constitui possit, ut Lauterb. etiam circa traditionem; ac ita, ut possesso rei apud debitorem remaneat, ut Muller loc. cit. lit. 5.

2. Resp. secundò: Quando autem hac ratione solus consensus debitoris & creditoris absque re tradita sufficit ad constitendum pignus, perinde est, quocunque modo is declaretur, l. 4. ff. de pign. ita ut neque requiratur scriptura; & si ea accelebit, probationis solum causa adjecta censeatur, cit. l. 4. Lauterb. §. 41. Neque inter præsentes opus sit stipulatione, ut Muller. l. c. lit. n. sed nutus sufficient, & inter absentes nuncius & epistola, & quidem, licet hæc neque diem quo, aut locum, ex quo data, contineat. Lauterb. l. c. Arg. l. 34. §. 1. ff. de pignor. modo à constitutore seu mittente sit subscripta, vel de ejus mandato missa probetur, ut idem cum Mude^a, de pignor. tit. quomod. hypoth. constiſt. n. 15. & à creditore sine contradictione recepta & servata; idem LL. cit. ita ut hac ratione in quolibet caſu contra scribentem inducatur plena probatio, ut Lauterb. ubi verò talis epistola à creditore non recepta, quia is fortè ante ejus oblationem mortuus (idem à potiore videtur, se ab eo rejecta) non videtur constituta hypotheca. Merlin. l. I. tit. 2. qu. 14. n. 11. Lauterb. l. c. Arg. l. 1. ff. b. t. junct. l. I. §. 3. ff. de paliſ. De cetero perinde est, quibus verbis hypothecam constituentis usi, modo de eorum voluntate conſtet, l. 4. ff. b. t. Lauterb. §. 42. Merlin. cit. qu. 14. n. 6. ubi etiam n. 5. de variis vocibus, quibus hypotheca constituitur. Ad hæc, dicta voluntas constituentis hypothecam etiam factò declaratur. V. gr. instrumentum, in quo bona illius erant subjecta, scribendo, l. 26. §. 1. ff. de pign. Mantic. l. c. l. 11. tit. 3. n. 6. Lauterb. l. c. §. 44. vel subſcribendo, cit. l. 26. Bachov. de pignor. l. 2. c. 2. n. 18. Lauterb. loc. cit. niſi fortè tanquam testis subſcriberit, ut Mantic. loc. cit. vel niſi ignoraverit contenta, quia non legit. Arg. l. 2. C. de reb. alien. quod tamen non præsumitur, sed ab allegante probandum. Lauterb. l. c. Item si dominus sciens rem suam oppignorari, hoc dissimilem in fraudem creditoris id ignorantis; tunc enim dolus pro confusu reputatur, l. 2. C. si res alien. pigzor. Però dum res oppignoratur à tertio, qui jus oppignorandi non habet, perinde est, sive voluntas hæc domini præcedat, sive subsequatur, ita ut ratihabitio domini retrotrahatur, & confirmet oppignorationem à tempore, quo facta est, l. 16. §. 1. & l. 21. ff. b. t. Lauterb. §. 43. idque ut idem cum Bachov. l. c. n. 15. & 16. Negul. p. 2. m. 2. n. 36. in præjudicium domini ratihabentis, non creditoris, utpote cui post oppignorationem illam ante ratihabitionem res illa validè est obligata.

3. Resp. tertio: Ad constituendum pignus non suffici promissio de pignore tradendo vel constitendo. Mude^a, de pignor. tit. quis pign. const. n. 4. & 5. Lauterb. §. 45. Idque etiam, dum dicitur nuda conventione fieri oppignoratio, ut Lauterb. remittens ad Franzk. tr. de laudem. c. 14. à n. 87. dissentiente tamen quòd ad hoc Bachov. l. 1. c. 3. n. 3.

per l. I. §. 1. ff. de pignor. act. ubi tamen, ut Lauterb. nuda conventione dicitur pignus constitutum, non promissum. Distinguuntur siquidem ipsa constitutio & promissum non tam ex verbis quam circumstantiis. & actus ultra intentionem agentium nihil operantur.

4. Relp. quartò: Tametsi hodiecum in pluribus locis ad constituendam hypothecam in rebus immobilibus requiratur, ut à Magistratu confirmetur, & in fidem rei gestæ actis publicis inscribatur, ut de Jure Saxonico testatur. Carpz. apud Lauterb. l. c. §. 46. idque, ne una eademque res pluribus pignori obligetur, cum varia in hoc sint debitorum fraudes. Quamvis etiam in jure civili communi admodum utile sit, ut super hypotheca conficiatur instrumentum publicum vel quasi tale; cum creditor, instructus instrumento publico præferatur illi qui habet hypothecam instrumento privato confectam, ut juxta l. II. C. qui potior in pignore. & cum Franzk. de pignor. n. 27. & seq. Lauterb. l. c. Jure tamen communi ad legitimè & validè constitutandam hypothecam id non requiritur. Qualiter vero, dum adeſt pactum antichreticum, non subſtitat, nisi judicialis insinuatio & diligens causa cogitio accelerit, de eo inquam dicetur paulò post.

Quæſt. 456. Quid sit pactum antichreticum, & an, & qualiter constitutione pignoris adjici posſit?

1. Relp. primò: Inter cetera pacta, quæ contractui pignoratio adjici solent, frequens est pactum antichreticum, sic dictum à contrario usu, ut Muller. ad Struv. in ff. de pignor. act. lit. C. dum nimurum, sicut debitori res creditur, ut eā utatur, ita è contra credituri res alia oppignoratur, ut & ipse eā utatur. Sumitur autem quandoque pro re ipsa, quæ in antichrisin datur. In quo sensu dicitur, antechrisis repeti à creditore, & pignus antichreticum vocatur. Et sic acceptum definiti potest cum Muller. loc. cit. quòd sit species pignoris conventionalis ita dati, ut donec pecunia resvè alia mutuò accepta solvatur seu restituatur, creditor pignore utatur & fruatur. Quandoque pro ipso contractu, quòd ita convenit seu statuitur in vicem usurarum, (quo nomine significantur plerumque commodum seu fructus ex aliquo rei usu proveniens,) nimurum quas creditor ex re credita aliis alteri percipere potest, inter debitorem & creditorem. Aut etiam pro ipso jure, quod exinde nascitur creditori re oppignorata utendi fruendi. Non tamen confundendum cum omni alio jure utendi & fruendi, quod in re oppignorata circa antichrisin creditori à debitore constitui potest. V. g. cum jure, quod creditori constituitur ad certum tempus ad compensationem debiti; hoc enim non constituitur in vicem usurarum, seu pro usurâ xris alieni, sed pro ipso ære alieno, quod ipsum absorbet & extinguit, jure antichretico perceptis usuris illud salvum relinquent. Item non confundendum cum jure utendi fruendi, quod habet emptor in re vendita cum pacto de retrovendendo sub additione in diem, nam is non pro usurâ xris alieni, sed jure dominii fructus interim percipit & facit suos juxta l. 4. §. 3. ff. de in diem addit. Item non confundendum cum jure utendi & percipiendi fructus, quod creditori pro usuris seu in compensationem illarum concessum; cum jus hoc præsupponat usuras promissas & vere debitas, in quas fructus rei rei oppignorata computantur, & cum illis compensantur.